

Nyt vårsola og stillheten! Foto Pål Jensen

Nyhetsbrev 3–2013 – 3. april – fra Norsk forening mot støy

Red.: Pål Jensen

Støyfri dag onsdag 24. april

Vårens vakreste eventyr, verdens støyfrie dag, er onsdag 24. april. Vi legger ut mer info på www.stoyforeningen.no etter hvert. Forslag til kandidater – både til Støyforeningens hederspris og Støyforeningens sneglepris – sendes innen 15. april til post@stoyforeningen.no.

Ikke-frislipp av snøscootere

Frp og Høyre har lenge gått inn for mer kommunat selvstyre i forbindelse med omfanget av snøscooterkjøring, og Sp. kommer etter. Stortingsrepresentant Inger Lange Nordahl (Sp.) sier det ikke er snakk om frislipp:

- Jeg vil understreke at det ikke er frislipp av scooterkjøring, men det er å la lokaldemokratiet få bestemme hvor scooterløypene skal gå - og at man skal få mulighet til å etablere slike løyper lokalt. For oss i Senterpartiet handler dette om lokaldemokrati og lokalt selvstyre.

Motstanderne av dette frykter at dette lokaldemokratiske ikke-frislippet likevel vil føre til at kommunene dermed blir mer slepphendte med å gi tillatelser, og en smitteeffekt når ikke-frislippet fører til at noen kommuner først begir seg ut på den galei. I dag er kjøring med snøscooter regulert av Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, og det er bare i enkelte kommuner lov å kjøre snøscooter i tilrettelagte løypenett.

Mye nabokrangling pga. støy

Nordmenn er ikke alene om å krangle med den j..... naboen. Danske naboer krangler også, og en stor del av naboskrapet ser ut til å være støyrelatert – kanskje over halvparten. En [meningsmåling](#) viser følgende fordeling av krangletemaer:

Musikk (28 %)

Dyr (25 %)

Hekker, trær o.a. sjenerende vegetasjon (22 %)

Ubehagelig/truende adferd (13 %)

Lek eller støy fra barn (12 %)

Unighet om byggesaker (bygningshøyde, innsyn, avstand til grense osv.) (11 %)

Støy fra arbeidsredskap (11 %)

Røyk og/eller vond lukt (10 %)

Avfall (7 %)

Vedlikehold av hus/hage (7 %)

I noen tilfeller er det ikke spesifisert hvorvidt støy er involvert (både tissende katter og bjeffende hunder hører under «Dyr»). Summen overstiger 100 % fordi noen krangler om flere temaer når man først er i gang.

Kilde: TNS Gallup for B.T. august 2010

Ikke-støyende dyr. Foto Pål Jensen

- Norsk forening mot støy er en viktig miljøorganisasjon for Klif

Siri Sorteberg, Klima- og forurensningsdirektoratet, under møtet med daglig leder Hanne Herrman og ansvarlig for støysvak trafikk, Ulf Winther.

Støy i vinden

Rettere sagt: Støy fra vindturbiner. Slik støy er mer sjenerende enn støy med samme dBA-nivå fra f.eks. veitrafikk eller jernbaner, bl.a. fordi den hovedsakelig er lavfrekvent. Regelverket tar i noen grad hensyn til dette ved at dBA-grensene er satt lavere. Så også i Norge, hvor vindturbinestøy er regulert i [T-1442](#), Miljøverndepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging. Mer om vindturbinestøy i denne rapporten fra [Ljudmiljösentrum i Lund, Sverige](#). Mer om [lavfrekvent støy](#).

Mer piggkjøring

Flere bilister har valgt piggdekk denne vinteren enn forrige. Piggkjøringen har særlig økt i Hamar, Kristiansand og Trondheim. Piggene er mest kjent for å rive løs veipartikler og dermed øke støvplagen. F.eks. har hadde Trondheim flere dager med overskridelser av svevestøv enn tillatt både i 2009, 2010, 2011 og 2012. Men piggene øker også støvplagen – både direkte, ved at piggkjøring på bar vei støyer med – og indirekte, ved at støysvake og mindre slitesterke veidekker ikke kan brukes.

Lovert indre intercity-triangelet til 2024, hele innen 2030

Regjeringen lover dobbeltspor i det indre IC-triangelet (Oslo–Hamar/Tønsberg/Fredrikstad) innen 2023, og full utbygging i hele IC-triangelet (Oslo–Lillehammer/Skien/Halden) innen 2030. Indre IC er et stort fremskritt for persontrafikken, for dagens flaskehals ligger særlig i og nær Oslo. Nye dobbeltspor gir både kortere kjøretider og mulighet for halvtimesavganger. Det vil også redusere kjøretiden noe på lengre strekninger. Men det er ikke tilstrekkelig for å overføre gods fra vei til bane.

Utbyggingen av indre og hele IC er beregnet å koste henholdsvis 60 og 130 mrd. kr. Hertil kommer Follobanen (nytt dobbeltspor i tunnel Oslo–Ski, vedtatt fullført til 2019) til ca. 23 mrd., og ny Oslotunnel (anslagsvis 10-15 mrd.).

Silje Lundberg, leder i Natur og Ungdom (NU), er glad for økt jernbanesatning. NU foreslår også en flyskatt på 100-200 kr pr. billett, som skal brukes til ytterligere jernbanesatsing, og som da vil utgjøre 2½–5 milliarder kr/år.

Også sjøveien kan erstatte støyende trailere...

Også overføring av gods fra vei til sjø kan redusere støvplagene, selv om naboene til bl.a. Oslo Havn vet at heller ikke havner alltid er lydløse. Regjeringens løfter om 3 mrd. til havnene i Nasjonal Transportplan 2014-2023 ble møtt med jubel fra Rederiforbundet.

– Dette er et viktig skritt for det norske samfunnet. Det er meningsløst å la store trailere dundre på veiene mellom havnene når gods fra 200- 300 trailere kan løftes

om bord i ett skip, sier administrerende direktør i Norges Rederiforbund, Sturla Henriksen.

Regjeringen lover også en milliard til Stad-tunnel. Også den vil gjøre sjøveien mer konkurransedyktige overfor trailerne, selv om hovedhensikten naturligvis er at skipene skal slippe å måtte forsere en av Europas mest forblåste havstykker

...men fergeløs E39 vil lokke frem flere av dem

Regjeringen ønsker å bruke 150 milliarder på fergeløs E39 i løpet av 20 år. Dette vil medføre naturinngrep som får monsternestene i Hardanger til å bli som et tørkestativ for en musfamilie i sammenligning. Og uansett hvor mye stygt som kan sies om disse nestene, så avgir de iallfall ingen støy og eksos. Vi kan love at det kommer en fergeløs E39 til å gjøre.

Støy fra motorveier mer plagsom enn dB-tallene sier

Som bl.a. ridder og sakkyndig Nils Faarlund har påpekt, forteller støymålinger langt fra alt. [To undersøkelser](#) viser at støy fra en motorvei er mer plagsom enn samme gjennomsnittsstøy fra andre veier. Den ene undersøkelsen viser en forskjell på ca. 5 dBA. Den andre tyder på at forskjellen er så stor som ca. 10 dBA, og kanskje enda større der en sammenligner med lite trafikkerte gater. Samtidig tyder undersøkelsene på at grenseverdiene i EU-landene er rimelige for andre veiers vedkommende, sammenlignet med grenseverdier og plagegrad for andre støykilder. I Norge finnes disse grenseverdiene i [T-1442](#), Miljøverndepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging. Denne er et nøkkeldokument for støybehandling i Norge. Grenseverdiene i T-1442 er henholdsvis 55 dBA i gul sone og 65 dBA i rød sone. Dette gjelder for Lden, gjennomsnittsstøy med tillegg på 5 dBA om kvelden (kl. 19–23) og 10 dBA om natten (kl. 23–07). Skal grenseverdiene reguleres etter plagegrad, burde de altså ha vært 45-50 dBA for gul sone og 55-60 dBA for rød sone.

Hvorfor?

Rapporten antyder to mulige årsaker til forskjellen:

1. Motorveistøyen er gjerne en jevn sus, mens støy fra mer nærliggende veier og gater er mer ujevn, med støytopper.
2. Folk har en annen holdning til motorveier – som ofte er fjernveier – enn mer lokale veier og gater.

Men forskning tyder også på at hastigheten har noe å si. Høyere hastigheter gir langt mer støy, men også et annet lydbilde. Antagelig virker høye hastigheter mer skremmende og aggressivt. En [undersøkelse fra USA](#) viser at støyplagene ved høyere hastigheter øker mer enn økningen i dBA-nivå tyder på – iallfall hvis verdiforringelse av eiendommer brukes som mål på støyplager. Dobling av hastigheten langs en vei gav stort sett 5-6 ganger så stor verdiforringelse under ellers like forhold.

Også Idar Mo støtter ny Oslotunnel!

Økonomen og statistikeren Idar Mo fra Sogndal er en aktiv samferdselsdebattant. Pensjonisttilværelsen har på ingen måte lagt noen demper på mannens aktiviteter, og etter kaptein Markus Markussens død finnes knapt noen jernbanefiende av Idar Mos kaliber. Men i et intervju i bladet *Samferdsel* 2/2013 sier han også dette: *Ny jernbanetunnel i Oslo kan vere rett med tanke på betre utnytting av av dei veldige investeringar som alt er utført mellom Gardermoen og Drammen.*

<http://www.stoyforeningen.no/> – møteplassen for deg som arbeider med eller mot støy!

Kan du tilby et støysvakt eller støydempende produkt, eller hjelpe støyplagede på andre måter? Alt fra støymålere og rådgivning til støysvake bildekk, støydempende

vinduer, elsykler og lydløse jekketraller har interesse for våre lesere. Dem når du med en annonse på våre nettsider og i vårt medlemsblad, *Støydemper'n*.

 <p>Støysvake og miljøvennlige dekk</p>	 <p>Velg vinduer som holder støyen ute</p>	 <p>Effektive støyskjermmer</p>	 <p>Se liste med leverandører av produkter og tjenester for å dempe støy</p>
 <p>REAN 4U</p>	 <p>Advokat Jan Arhaug Juridisk bistand i støysaker Medlemmer av Støyforeningen gis inntil 1/2 time gratis rådgivning per telefon eller epost Tlf: 94 35 33 31 E-post: JAN@JKMA.NO</p>	 <p>Norsonic</p>	 <p>MULTICONSULT Vi utvikler Norge Rådgivende ingeniører - akustikk - støy - vibrasjoner</p>
 <p>BREKKE STRAND Rådgivende ingeniører i akustikk Fag: Løysning av innvendige støysaker Tlf: 24 22 64 40</p>	 <p>Scanditest Behov for lyd og støymåler? Kontakt oss, vi hjelper deg! SCANDITEST NORGE A/S Postboks 2144 • Langgt. 21, 3080 Holmestrand Tlf: 33053450 • Fax: 33053451 • E-post: info@scanditest.no</p>	 <p>Effektive støydempere Acoustiblok 3 mm duk - utviklet av NASA - med 30 dB absorbering av støy. Til hus (tak, gulv, vegg), rundt maskiner, støypaneler. For industri, vei, jernbane, Finnes i garden til oppheng ute og i paneler, Marine og Offshore. Norsk Småfjeservice as, 1480 Slattum www.romisolering.no, tel. 913 61 933</p>	 <p>Støymåler SL821 Klasse II. Effektiv støymåler for å vurdere forskjellige problem. Til mål av lydtrykk (Lp), nivå(Leq), Max(Lmax) og annet. Hukommelse. Oppløsning 0,1. Nøyaktighet ±1,4dB. Norsk Småfjeservice as, 1480 Slattum www.romisolering.no, tel. 913 61 933</p>

Bli medlem! Støtt kampen mot støy! Alt dette får du som medlem:

- * Mulighet til å låne vår støymåler.
- * Vårt medlemsblad *Støydemper'n*, som kommer to ganger årlig.
- * Gratis abonnement på vårt nyhetsbrev, som utgis hver måned.
- * Juridisk og annen hjelp fra vårt sakkyndige råd, inkl. inntil en halvtimes konsultasjon med vår advokat, som er ekspert på støyjuss.
- * Møterett og stemmerett på vårt årsmøte, som er Norsk forening mot støys høyeste organ. En organisasjon (f.eks. et sameie), bedrift e.l. har én stemme.

Det koster:

- * Ordinært medlemskap for privatpersoner: 250 kroner
- * Studenter, pensjonister, arbeidsledige: 150 kr
- * Organisasjoner, fagforeninger, skoler, vel o.l.: 500 kr
- * Offentlige etater: 500 kr
- * Bedrifter, fagforbund: 1 000 kr

For å melde deg inn i Støyforeningen, kontakt post@stoyforeningen.no. Husk å oppgi navn, adresse og medlemskategori. F.eks. om du er pensjonist, student/arbeidsledig; det er til stor hjelp for faktureringen.

Medlem? Fint! Husk å fornye medlemskapet for 2012! Du mottar en giro i disse dager.

Du har selvfølgelig ikke flyttet og glemt å melde adresseendring? Sjekk det også, er du snill.

Verv en venn eller to, eller en kollega, svigermor eller annen du synes fortjener et medlemskap i Norsk forening mot støy!

Avbestille nyhetsbrev? Vi ønsker selvfølgelig ikke å sende nyhetsbrev til dem som ikke vil ha dem. Og sjekk at du ikke får dem via en annen liste du er på.

Når du sender vedlegg: Nei til DOCX og XLSX!

Når du sender e-postvedlegg til Norsk forening mot støy (og ellers også), så vennligst unngå det jøËËåç! DOCX-formatet. Dette er antagelig et påhitt fra Microsoft for å tvinge folk til å bytte ut sine dyrekjøpte Office-pakker. Vi ber deg lagre filene i et annet format hvis du skal sende vedlegg. Om DOCX fungerer på noen datamaskiner, så blir det bare rabbel eller feilmeldinger på andre. Det er også lov å lime tekster rett inn i e-posten. Hvis du ikke bruker tabeller, fotnoter osv., er det faktisk ganske hensiktsmessig, for du sparer plass og båndbredde på den måten.

_1 xá_Z†_SÄ±äy_WKçLx_i)CEó¥UGç_W_Z'rraH*q>8 1Rj|J_ô]æäi_

±'0y]“.]9¼%ojS'Q□?__ ŠG!_>÷...l)r>K,μ-žÚ
±iâIλ>z'c."gC6BÛfÿ³>iÂl P'p¿±°ÓDÄMÖÇhí,ò'UO³}·Y ~}_ç#§ù¼°
PíŒ_5_ó_PC3ÄgG_”@_«}
·¥ß /_FW§□öpÐ@t\β> 7±ÄtJ_t,NA-’>'b£;M-’öÖ[÷ÿÀ;” T/_°·é7û’],_‡k£Ž>±u|
{=□__ÿÿ__PK_____!_-'_ó__N____
Vi kan ikke hjelpe deg hvis Microsoft gjør støypproblemene dine til slikt rabbel

Nyhetsbrev som vedlegg?

Vi limer normalt nyhetsbrevene våre inn i meldingene fremfor å sende vedlegg. Vedlegg tar gjerne mer plass, spiser båndbredde og gjør e-postleseren tregere, i tillegg til at de er et vanlig gjemmede for datavirus og andre ondartede programmer. Vi bruker riktignok et oppdatert antivirus, men denne faren har skapt en sunn skepsis til vedlegg blant mange. I tillegg avviser enkelte e-postlesere alle e-poster med vedlegg. Hvis du likevel foretrekker å motta nyhetsbrevene som vedlegg, så gi beskjed til raadgiver@stoyforeningen.no

Bestillinger, innmeldinger og utmeldinger kan gjøres på e-post: post@stoyforeningen.no

Om Facebook: [Norsk forening mot støy er på Facebook.](#)

Norsk Forening mot Støy

Ikke-statlig organisasjon (NGO)

[Om støysvak trafikk](#)

Om opphavsrett til vårt materiale: Tekst og bilder i dette nyhetsbrevet kan brukes fritt, så sant du oppgir kilde. Et unntak er bilder av personer. Disse skal i h.t. norsk lov ikke brukes uten skriftlig tillatelse fra vedkommende – med mindre bildene er sakset fra Wikipedia eller Wikimedia Commons, vedkommende f.eks. har stilt seg opp ifm. fotografering under en pressekonferanse, eller det er snakk om alminnelige gatebilder e.l.

Om kommentarer til nyhetsbrev: Disse sendes raadgiver@stoyforeningen.no. Gi beskjed hvis du ønsker at kommentarene skal publiseres. Kommentarer eller leserbrev til Støydemper'n sendes post@stoyforeningen.no.

Hvis du også vil ha nyhetsbrevet om støysvak trafikk: Send en e-post til ulf@stoyforeningen.no

Om venner og slektninger du syns fortjener våre nyhetsbrev: Send beskjed samt e-postadresse(r) til raadgiver@stoyforeningen.no. Det samme gjelder om du ønsker å avbestille nyhetsbrevene våre.

Om deg som ikke ønsker våre nyhetsbrev: Send avbestilling samt e-postadressen din til raadgiver@stoyforeningen.no. Oppgi gjerne begrunnelse, da dette kan hjelpe oss å lage bedre nyhetsbrev. NB! Det har hendt vi har fått avbestillinger fra folk som ikke står på vår adresseliste. I så fall, sjekk om du får nyhetsbrevet videresendt via andre nyhetsbrevlister hvor du er påmeldt.

Om bilder: For å unngå at nyhetsbrevene våre spiser for mye båndbredde, gjengir vi de fleste bildene med lav oppløsning – nok til å vises på skjermen, men ikke optimalt hvis du ønsker å skrive ut bildene. Hvis du ønsker tilsendt noen av bildene våre med høyeste oppløsning, send en e-post til post@stoyforeningen.no.

Vår garanti: E-postadressene på vår liste blir ikke solgt til andre, eller formidlet på annet vis. Tusen takk til alle dere som sender e-post-adressene deres.